

ROZUMIENIE TEKSTU PISANEGO

NAJWAŻNIEJSZE WYNAZAZKI W HISTORII LUDZKOŚCI

Słówka:

A. Przed przeczytaniem artykułu, proszę poprosić studentów, aby w parach stworzyli swoje listy dziesięciu najważniejszych wynalazków w historii ludzkości.

B. Proszę przeczytać tekst i dopasować nazwy wynalazków do opisów.

1. pieniądz	3. druk	5. proch i broń palna
2. koło	4. żarówka	6. ogień

A.
W średniowieczu sądzono, iż jego wynalazcą był mnich Berthold Schwarz, zmarły w 1388 roku. O wiele bardziej prawdopodobny jest jednak domysł, iż dotarł on do Europy z Chin, choć brakuje na potwierdzenie tego twardych dowodów źródłowych. Po raz pierwszy użyto go w Europie w 1331 roku w trakcie walk o miasto Cividale we Friuli. Nieco później artyleria pojawiła się w Anglii (1338) i Francji (1339). Podczas wielkiej bitwy pod Crécy (1346) z czasów wojny stuletniej armia francuska miała ze sobą aż 200 armat.

B.
Dawno, dawno temu dobra i produkty nabywano w drodze wymiany towar za towar. Potem transakcje kupna-sprzedaży odbywały się przy pomocy metali nieszlachetnych i szlachetnych (brąz, miedź, żelazo, srebro i złoto). Z czasem wymyślono monety. Część historyków uważa, iż stało się to za przyczyną Fenicjan, ludu żyjącego z handlu. Pierwsze monety były stopem srebra i złota, później bito je z jednego z tych metali. Tak było przez wiele stuleci aż do momentu, kiedy człowiek wymyślił go w wersji papierowej, bezgotówkowej, a następnie elektronicznej.

C.
Za jej wynalazcę uważa się Thomasa Alwę Edisona, jednak problematyką oświetlenia zajmowano się na wiele lat przed nim. Sukcesem Edisona było wynalezienie lepszych materiałów, a co za tym idzie - wydłużenie czasu świecenia. Edison był wielkim konstruktorem. Kierowany przezeń (=przez niego) zespół opatentował m.in. płytę gramofonową, krzesło elektryczne oraz kombajn zbożowy.

D.
Pierwotnie wywoływano go przez tarcie różnych przedmiotów o siebie lub krzesanie iskier, wydzielających się pod wpływem zderzenia się dwóch krzemieni. Nie sposób stwierdzić, kiedy po raz pierwszy go użyto. Współcześnie sądzi się, iż wykorzystywał go już homo erectus. Było to prawie 2 miliony lat temu.

E.
Jego wynalazcami byli w IV tys. p.n.e. – jak powszechnie się przyjmuje – Sumerowie, starożytny lud nieznanego pochodzenia, zamieszkujący tereny południowej Mezopotamii. Było zrobione z połączonych ze sobą drewnianych desek. Pierwotnie używano je w wozach przy transporcie towarów. Przełomowe okazało się wynalezienie wersji szprychowej. W II tys. p.n.e. na szeroką skalę znalazło ono zastosowanie w rydwanach – lekkich wozach bojowych. Za jednego z twórców tej wersji uznaje się Hetytów.

F.
Wynalazcą ruchomej czcionki był chiński kupiec Bi Scheng (XI wiek). Około 1450 roku niemiecki rzemieślnik, złotnik i drukarz Jan Gutenberg wykorzystał ten wynalazek. Pomysł Gutenberga zmienił na wiele lat i stuleci Europę oraz świat. Książka stała się znacznie tańsza i bardziej dostępna. Najbardziej znanym dziełem Gutenberga była 42-wierszowa Biblia, wydawana w latach 1452-1455 w Moguncji. Jest uznawana za arcydzieło typografii. Biblię tę drukowano w dwóch tomach; pierwszy składał się z 224 kart, drugi z ponad 300.